

Dokumentacja (fragment) złożona do konkursu na kuratorski projekt
wystawy
w Pawilonie Polskim na 15. Międzynarodowej Wystawie Architektury
W Wenecji w 2016 roku.

Tytuł: Kampus: Forma Otwarta

Kurator, zespół autorski: César Reyes Nájera, Ethel Baraona Pohl,
Krzysztof Nawratek

KONCEPCJA WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM

NA 15. MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE ARCHITEKTURY W WENECJI W 2016 ROKU

Gdzie znajduje się front działania architektury? Jednym z największych wyzwań, przed jakim stoi obecnie praktyka architektoniczna jest edukacja: pedagogika musi przejść na radykalne pozycje i reagować na bieżące potrzeby poprzez "doskonalenie miejsca, gdzie dzieje się życie", jak wskazuje manifest kuratorski Biennale w Wenecji 2016. Pawilon polski stawia w centrum dyskusji Formę Otwartą / Inklusywną Architekturę Oskara Hansena.

Formę Otwartą można rozumieć jako rewolucyjny system edukacyjny oparty na interakcji z Innym. Jest to niezwykle istotne w momencie, w którym zarówno praktyka architektoniczna, jak i tradycyjny system edukacji architektonicznej są pogrążone w głębokim kryzysie. Ewolucja dyscypliny narażonej na wpływy zewnętrznych zawirowań finansowych rzadko odbijała się echem w środowisku akademickim, a włączenie krytycznych pomysłów jest często traktowane jako coś marginalnego. W tym kontekście wyjątkowo pilna wydaje się konieczność przewartościowania i zaktualizowania wkładu Hansena w pedagogikę i odzyskania dla edukacji architektonicznej jego zainteresowania rozwojem strategii nieokreśloności, elastyczności i wspólnotowego uczestnictwa.

Wyjątkowe, ale mało rozpoznawalne teoretyczne dzieło Oskara Hansena - polskiego architekta, urbanisty, pedagoga i teoretyka, członka Team 10 - jest punktem wyjścia projektu wystawy polskiego pawilonu na Biennale Architektury w Wenecji 2016. Poprzez rozumienie architektury jako momentu początkowego, polski pawilon zostanie przekształcony w Kampus Formy Otwartej, gdzie granice między wystawą a produkcją wiedzy zostaną rozmyte za pomocą radykalnego systemu pedagogicznego, w którym produkcja wiedzy nie jest celem, ale narzędziem konceptualizacji architektury. Aby to osiągnąć, synergia pomiędzy ekspozycją i towarzyszącymi wydarzeniami będzie umożliwiać interakcje, otwartą edukację i wymianę wiedzy poprzez połączenie działań na miejscu z dialogiem z wiodącymi instytucjami o znaczeniu międzynarodowym.

W zamierzeniu kuratorów ma to być skłaniający do myślenia sposób odpowiedzi na wyzwanie zawarte w manifeście kuratorskim Alejandro Aravena "Reporting from the Front". W polskim pawilonie, Forma Otwarta pedagogiki ma stać się frontem, ale nie frontem obronnym, a przestrzenią ataku, gdzie dochodzi do transformacji i tworzenia nowego rozumienia architektury. Ma być pochwałą akademii i jej misji na froncie działania dla architektury.

SCENARIUSZ WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM

NA 15. MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE ARCHITEKTURY W WENECJI W 2016 ROKU

/WERSJA SKRÓCONA/

„Przestrzeń jest możliwością; miejsce powstaje w kontakcie z rzeczywistością.”

Steve Harrison, Paul Dourish. 1996

Polski pawilon na Biennale ma stać się mediowaną Przestrzenią Hybrydową w czasie trwania Biennale i będzie zawierać: -umeblowaną przestrzeń-aktywator w środku pawilonu -serię wydarzeń: dwa sympozja na rozpoczęcie i zakończenie Biennale i dziesięć warsztatów terenowych przeprowadzonych przez pięć polskich szkół architektury we współpracy z zagranicznymi uniwersytetami -stronę internetową i drukarnię dokumentów - badania, raporty z warsztatów, projekty, etc. - 'print on demand'.

Pawilon przyjmie formę kampusu, który wzmocni interakcje pomiędzy odwiedzającymi Biennale. Na początek zostaną przyciągnięci możliwością pełnego połączenia z siecią wifi, gdy nagle, po zalogowaniu, zdadzą sobie sprawę, że znaleźli się w przestrzeni wymiany, gdzie poprzez obecność w polskim pawilonie i korzystanie z sieci wifi pomagają produkować wiedzę. Adaptowalny system stołów, regałów i oświetlenia stworzy publiczną przestrzeń roboczą w pawilonie.

W ten sposób pawilon stanie się Hybrydową Przestrzenią, miejscem, gdzie przestrzeń jest nasycona znaczeniami społecznymi. Pawilon polski jako Kampus: Forma Otwarta zaktualizuje paraferalia szkoły architektonicznej i warsztatu architektonicznego, demonstrując że ten front praktyki architektonicznej może zostać zdecentralizowany i rozwijać się w dowolnym miejscu. Polski pawilon będzie budował narrację wystawy konfrontując akademickie nauczanie architektury z kontekstem społecznego zaangażowania, które przekracza edukację opartą głównie na formalnym i tektonicznym know-how.

W ciągu sześciu miesięcy Biennale, polski pawilon będzie gospodarzem dwóch sympozjów i dziesięciu warsztatów terenowych. Sympozja będą poświęcone dyskusji na temat teoretycznej spuścizny Oskara Hansena w kontekście współczesnych wyzwań stojących przed edukacją architektoniczną.

Dla dziesięciu warsztatów terenowych zostanie opracowane otwarte zaproszenie (open call) skierowane do pięciu polskich uniwersytetów i pięciu wiodących uniwersytetów na świecie na przygotowanie działań w terenie z małą grupą studentów.

Tygodniowe warsztaty będą poświęcone analizie prac Oskara Hansena oraz pozostałych pawilonów i / lub wydarzeń Biennale.

Publikacja będzie w formie otwartego archiwum cyfrowego, a jej zaczątkiem będą prace ekspertów i naukowców na temat dzieła Oskara Hansena. Zostanie ono uzupełnione o wkład szkół architektury (raporty) zaangażowanych w warsztaty terenowe.

W przypadku polskiego pawilonu mamy do czynienia z procesem interakcji pomiędzy wieloma różnymi aktorami – kuratorami, naukowcami, studentami, zwiedzającymi, całą przestrzenią Biennale, przestrzenią polskiego pawilonu oraz elementami wyposażenia.

To ten proces – którego rezultatem jest produkowanie wiedzy - jest właściwą treścią proponowanego projektu.